

TELEGRAPFUL ROMANU.

Nº 94. ANULU XV.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Dumineca. — Prenumerarea se face în Sabiu la expediția foică pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretiul prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. — Pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. — Pentru principale și teritoriile străine pe anu 12 fl. 1/2, anu 6 fl. v. a.

Inseratelor se plătesc pentru intreaga ora cu 7. cr. și urmă, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 23 Nov. (5 Dec.) 1867.

Evenimente politice.

Sabiu, 22 Novembre

Dela Pestă se scrie ca în 28 Novembre s-a întinut sub presedintia Maj. Sele un consiliu de ministri, în carele cestiușa cea d'antâi a fostu contingentul recrutorilor ce suntu a se scote în anul 1868. Mai departe se dice ca conferința ministerului ungurescu pregătesce unu proiectu de lege pentru dieta, că acăstă sa voteze 47,000 recruti. Se mai sună și despre unele proiecte prin care se va cere că dietă sa voteze sumariu pentru anul viitoru contribuționi. Acăstă procedere, pentru anul și la sfîrșitul și asiă bugetele nu mai au canda sa se deschidă; afara de impregurarea acăstă contribuție ce are ale face Ungaria la detoriză statului încă nu suntu resolute.

Dincolo de Laița apare de nou o lista ministerială. Scirea despre dietele tierilor transilvani se sustine și lângă densă mai vine și amanarea siedintelor senatului imperial pe trei luni.

În tempul din urma se vorbesc ca regimul translaitan are intentionea de a impacă pre Boemii. Zfăt însă provocandu-se la impregurări ei cunoscute, arată, ca impacarea intentionata nu promite multu și intaresce ca insuși sub Schmerling a fostu mai bine.

Cestiușa României se înverde și astăzi pre lângă posibilitatea său neposibilitatea intrunirii conferinței de puterile europene.

„Dla Renu“ capeta „A. A. Ztg.“ din istorie bine instruite unele indigări despre conferință. Napoleonu se dice acolo, ca de aceea vrea sa adune și pre statele cele mici, pentru ca puterea lumesca a Papei vrea sa o delature și sa facă din România capitala Italiei. De alta parte însă sa despagubescă pre Papă în cele materiale asiă de bine, incătu poziția lui se fia asigurată și sa nu mai aibă lipsă de puterea lumesca. În Parisu se incunoască diplomatiște despre averile bisericescă ale romano-catolicilor din totu tierile catolice, și despre ajutătoarele ce le dău regimile bisericilor cat. respective. Cogătul le merge într'acolo, ca de căză se poate din acestă sa se facă unu venit potrivit. Atunci și unele taxe pentru dispense și paliuri arău avé sa cada și pre lângă acăstă palatul și personalul său arău fi dechiarat de neutralu, său după cum se mai dice istorioriatu, precandu ceealalta parte a cetăției și provinciile arău cadă la regimul italianu.

În senatulu din Parisu desvăluță ministrul de externe politică regimului francesu, incătu privesce aceea România și Italia, cam în urmatorele :

Arata că politică imperială a fostu totu de ună consecuție și dechiara, că regimul francesu nu are de cugetu a înnoi în România o ocupație nedeterminată. Trupele noastre, dice ministrul mai departe, voru remană în România numai pâna cindu-o va cere acăstă securitatea Papei. Problemă ce are a se deslegă între papismu și Italia, e fără indoială grea, dară nu nedeslegavera; e numai cestiușa neincrederei între aceste două regim (?!), care într'o dă va despară. Acăstă va fi obiectul conferinței.

Scirile despre armări în Serbia și despre agitații din partea agentilor austriaci în Bosnia și Erzegovina le refrange W. Ztg. de Dumineca dela 1 Decembrie în urmatorele :

„O foia de sără de aici aduce din foi dela Petersburgu, pre cari nu le numesc mai de aproape, descoperiri forte minunate, în urmă căroru armări în Serbia și agitațiunile, arău fi o consecuție a nisuntelor austriace intentionate spre anexiuni.

O astfelu de respondere, cătu de natângă arău fi, se poate cuprinde; ceea ce nu putem cuprinde, e, că acea foia vieneză s'a pututu lasă într'alătă că sa o respondă mai departe.“

In Anglia se immultiesc meetingurile și nelinișcirile tierilor. Lordimea anglo-sassona, ori cătu de mole a cugetat ca să-a asternutu prin liberalismul englez, carele era numai pentru unu omenei, acum la betranicile ei are să fia turburată. Foiă cea mai mare „Times“ e tare neliniștită și cere mesuri aspre pentru suprimearea turburărilor.

In partea oficială a soilor oficiose și neoficiose astăzi următoriul :

Circulariu

alu ministrului ung. de justiția îndreptat către totalele jurisdicțiunile transilvane.

„Pre basea prea înaltei decisiunii grădăiose regesci a Majestăței Sele c. r. apostolice din 5 Octombrie anul currenți și pre basea împuneririi ambelor case a dietei, cu privirea la extinderea instituției de cărti funduare ce există în Ungaria, și asupra Transilvaniei, amu emisă o ordinare, ce tratează prelucrările necesare, carea s'a fostu transmisă pre calea oficială autorităților respective spre cunoștință și spre orientarea cuviințoasă.

Inca de vre-o cătu-va ani se asternura din partea regescului Guvern transilvanu, a reunianei de economia câmpului, ba și a singurătelelor jurisdicțiuni la pre insolul Locu proiecte și cereri de felivu acestă, în cari — pre lângă indigătățile referințele cele neregulate ale posessiunii, la lipsă de mijloace scutitoare pentru dreptul de proprietate, la lipsă de creditul carele să servescă spre a aduce viață în industria și comunicătinea ce reまasa cu totul pre Josu și la seraciă ceea ce se lătă în urmă acestoră din dă în dă în mesura totu mai amenințătoare, — necesitatea instituției de cărti funduare se motivă că unu mijloc fără indoială efectuosu contra acestoră rela și prin cari se ceră neamantană introducere a acestei instituții.

Amu dăra cauza a crede, ca în urmă disponetăriile mele amintite o dorință de multu aspirată a populației inteligente ardelenă merge către realizare și ca punerea în lucrare a ordinăriilor în acestu respectu va iată în sprințul moralu și materialu alu respectivilor.

Însă de ore-ce nu are fia-care strău alu publicului celu mare cunoștință cuviințoasă a acestui factoru alu bunei slări precum și marimea intensității lui, recercu comunitatea, ba asceptă acăstă dela constituișalul simțu de detorinită, corespondatoru chiamării comunităției, că fia-care membru, cu deosebire înse acei impiegati, cari vinu mai adese în atingere nemediată cu poporul, prin premergerea cu exemplu bunu, prin lamurirea și invetierea în unu modu sternitoru de încredere a lucră într'acolo, că totu clasele posessorilor de pamant, ori de care trăpătă intelectuala să-aru liniște, sa invetie a cunoște esenția, scopul și bunătățile instituției cărtilor funduare și sa înainteze prin o indeplinire preventivă și statuitore a ajutorului ce i privesce, execuțarea dispușetiunelor concernante ale regimului.

La instruirea despre instituția cărtilor funduare potu servi de îndreptarii urmatorele idei principale :

Dreptul de proprietate, precum și restrințarea acelui prin putințiose drepturi reale a altoră se poate cu securitate documentă, cătu privesce avereia nemicătoare, numai și numai prin instituția cărtilor funduare. Unica acăstă instituție are susținerea de a chiarifica definitivă totu pretensiunile radicate contră acelu nemicătoru ce și în inten-

lesulu legilor noastre de mai nainte se subsumă sub noliunea de posessiune (possessio) și de a asură dreptul de proprietate și altele reali introduse în cărtile funduare în unu modu neacătoriu din partea nimenvi.

De aici resultă a dăoa bunătate a instituției cărtilor funduare, carea, fiind ea singura baza pentru creditul realu, deschide istoricul acestui creditu spre dezvoltarea industriei economiei de câmpu și a meserielor. Fia-cine scie cătu e de greu de a ajunge la unu împrumutu, de căză referințele posessiunii suntu neregulate; și de căză succede, apoi e legată de jerife mari și de unu terminu scurt de abdicare. Causă principala jace, la totă intemplarea, în mancitatea securității ipotecarie.

Fără cărti funduare proprietarul capitalului numai atâtă vede, ca imobilul (nemicătorul) imbiat cu ipoteca se află în manele posessorului; nu poate însă să aibă cunoștință sigură, de căză o trei persoană nu are vre-o pretensiune de drept la același imobil, care pretensiune eschide cu totul său restrințe în măsură mai mare său mai mică pre posessorulu în faptă, — de căză acelu (imobilu) nu e o ereditate încă neîmpărțită între frățini, său proprietatea muierii posessorului, său o posessiune zelozită, carea pre basea instituției noastre de a-venită încă se poate recupera.

E nedisputayeră însă influența instituției cărtilor funduare și asupra radicării preliului de comerț a averei nemicătorie. Pentru astă din acele cause, cari s'au amintit mai susu cu privire la creditu, e forte naturalu, că concurența cumpărătorilor să fia mai mare la nemicătorul destinat pentru vîndere, prin urmare și preliu cumpărători tăbăcă sa fia mai mare, candu cumpărătorulu nu se convinge numai despre extinderea (cuprinsalu), susținându-se că preliu imobilul, ci și despre aceea, ca aceea ce cumpără e alu său, pre calea dreptului e o proprietate neacătă de nimenea, precum și despre aceea de căză a trei persoane au vre-unu drept realu care împoveră proprietatea — și convingerea despre totu aceste și o potă scote din date cu totul autentice.

Pre lângă totu necesitatea și bine facerea cea manifestă a instituției cărtilor funduare, pnenă în lucrare a acestei, pretinde ajutoriul posessorilor singurăci numai în pulină măsură. Salariile în bani pentru individu acelă, cari se voru instituții la execuțarea prelucrărilor se voru acoperi din cassă statului; posessorii suntu numai indatorati ai provodă cu cortelul, incalditu și lumina și cu serviciul de lipsă. Posessorii o potu face acăstă fără greutate; interesulu loru propriu împingează la acăstă și adeca a se eliberă cătu mai curențu și de sarcină acăstă mica și de a capăta cătu mai curențu cartealor funduaria.

Provocându eu comunitatea, a face, în intenționul ideilor conduceătorie de mai susu, instituția cărtilor funduare populară, va fi la locul său, cu o cale a aminti, ca lucrările localisărei (helyszinési munkálatok) necesare la introducerea instituției cărtilor funduare, nu se va începe pre teritoriul întregu alu Transilvaniei, ci numai successiv în cîte o jurisdicție. Conducerea cuviințoasă, și cu acăstă progresarea mai rapede, uniformitatea și corectitatea lucrărilor se efectuează mai usor în modul acelă, decătu candu să-aru începe dintr-o dată în lote jurisdicțiunile, prin unu numeru mai mare de organe ne deprinse și pentru o extindere mai mare greu de controlat. De altminteră eu voi îngrijgi, ca indată ce voru să invinse greutățile începutului și voi dispune totu de mai mulți și mai mulți indivizi deprinși în specialitatea acelă, sa se extindă localisarea de odată preste jurisdicțiuni mai

multe, incătu și jurisdictiunea, pre carea va veni rondulu mai târziu să nu accepte indelungu după punerea în lucrare a intențiunatei institutiuni.

Până cînd aru veni rondulu la comunitatea acăstă, me rogu de conlucrarea... comunități numai pentru instruirea intențiunata în acestu cerculariu asupră instituției cărilor funduare. Dispozitivele pentru asistență de lipsă la ocașunea localisării, precum și asupră agendelor din partea posessorilor în comunitățile singuratic voru fi de a se împlini în inteleșulu unei ordinacii speciale atunci, cînd se va determină anume ex officio începerea localisării din cutare jurisdicție și cînd totu asiă se va face cunoscuta. Pest'a 10 Noiembrie. 1867.

Subscrisu

Baltasar Horváth,
ministru reg. ung de justiția.

Revista diuaristică.

Cetimur urmatoreea curioasa corespondență particulară în „Trompel'a Carpatilor”.

Parisu, 15 Noiembrie.

„Aici se vorbesec mai multu decât totu deun'a despre unu congressu, și credintă generale este ca se va adună la Paris în lun'a Iunie. Pre lângă cestionea româna voru veni și altele mai multe pre tapetu, între care Principatele -Unite nu voru fi uitate. Cestionea federatiunei danubiane este la ordinea dilei. În regiunele politice acăstă se consideră că singurul mijlocu de a pune unu termenu anomaliei produse de guvernul perturbatorilor de doi ani începe.

Nemultiamirea guvernului de aci nu se poate ascunde în privintă unor măsuri luate acolo s. a.

1. Cercarea de a introduce în armata regulamentele prusiane.

2. Primirea a cătoru-va arme prusiane.

3. Tramitera nepolitică și ridicula de trupe la Virciorov'a pre fruntarie spre a neliniști pre Austria, aliat'a Franciei, ceea-ce a fostu privit aici că o cercare de a jucă o festa Franciei, în casu de a intră în resbelu cu Prussia, ceea-ce era destul de probabil în momentul plecării Francesilor pentru Rom'a.

Disolverea violentă a camerelor despre care au vorbitu diuarele de aici eri, va adauge și mai multu la acăsta nemultiamire. Intrarea lui Bratianu la finanție n'a fostu neci ea privita cu placere de către guvern.

Aproposito de d. Bratianu; elu a fostu aci; s'a cercatu sa-si strecore ideile asupr'a unei loviri de

statu, déra a fostu respinsu într'unu modu hotăritoriu, și a făcutu unu fiasco din cele mai complete. În urma s'a presentatul de cinci ori la Prințipele Napoleonu, la Meudenu și n'a fostu primitu. Aci si aducu aminte prébene de inchisorile și casele de sanetate.

Cătu despre Itali'a nu-i merge bine. Patronu Dforu totu mai cîrca de ale loru, dura guvernul francesu e decisu sa-i sfereame, atâtă pre ei cătu și pre part'șanii loru pretotindeni, ori pre unde si voru radică capulu.

Déca Victoru Emanuelu nu va prevent sa re-stabilesc ordinea și autoritatea, atunci s'arū duce pre copcea dinastia lui.

Itali'a aru fi împărțita să dice în trei părți reunite în confederatiune. Este adeverat Prințipele Napoleonu aru avea partea antăi cu capital'a Turinu. A dou'a aru fi guvernata de Prințe Mu-ratul cu capital'a Neapole, și în capulu celei de alu treilea aru remanea Pap'a cu capital'a Rom'a.*)

Romania.

Camerile aci suntu disolute și alte noue alegeri escrise déjà; luptele între partidei surgiu cu inversiunare, totu aceste le vedem cu măuire noi cesti de aici, cu atâtă mai vertosu, cu cătu noi abia putendu pe trece pre cele ce se intrempla acolo și a neapera de retele ce ne amenință noue, nu putem merge într'ajutoriul loru cu parerile noastre.

Dara nu luptele aceste ne îndupleca a scrie aceste sîre, ci o alta impregiurare, care după pareea noastră trage multu în compen'a viitorului acelorui tieri maltratate de invaziuni externe și interne. Impregiurarea acăstă e triumful culturei, care si-a deschis calea în România, dela care e de a se acceptă mai multu că dela lote combinațiile minisierelor.

Ateneul care există acum de vre-o trei ani, s'a deschisu și în estu anu în 5 Nov. Insa Dlu Presedinte a acestei reuniuni a deschisu de astădată conferințele acestei reuniuni de barbati inteligenți cu o cîntare, care e program'a, cea mai salutara pentru tiéra.

Ideile cele sanetose și cuprindătoare de multu adeveră practică, ne au indemnăto reproducere în tota extinderea ei. Eata cîntarea:

*) Nu scimur déca s'arū putea opera asupr'a Italiei după cum s'arū putea opera asupr'a României. Spiritul italianu este atâtă de înaintat, patriotismul atâtă de aprinsu, pentru că în locu de o Italia completă sa suferă Italianii o astfelu de mutilare.

(Redact. „Tr. Carp.”)

Domnilor și Domnelor!

Obiceiul adoptat, că conferințele Atheneului să se deschidă în sia-care anu printr-un discours pronunțiat de presedintele seu, vinu a-lu îndeplini eu astădi cu cea mai mare placere, vinu a expune înaintea d-văstră cîte-va consideraționi asupr'a lucrărilor Atheneului și impulsuinei ce elu a putut avea asupr'a miscării intelectuale în tiéra, asupr'a locului ce aspiră a ocupa și influența ce dorim a exercita în societatea româna, asupr'a utilităției în fine a unei instituții că a nostra pentru junimea, societatea, și fia ne permisă a dice, Statul român.

Unu lucru mai pre susu de totu, dicea acum trei ani vice-presedintele Ecsaru în discursul său, prin care au inaugurat conferințele publice, unu lucru mai pre susu de totu ișbesce mintea aceluia, care după o lungă siedere în tările civilizate ale occidentului se întorce în tiéra sea.

Acestu lucru este lipsa de viață intelectuală. Nu, lucrările de cari ne plangem, și pre cari le-am putea întâlni, în sfără sociale și politice, suntu de natură a întristă pre observatorul seriosu, nu, aceste rete intr'unu gradu mai multu său mai puținu mare le înținse cine-va, în totu tierile și suntu ne desparțite de natură societăților în diversele loru faze de dezvoltare. Ceea ce este de natură a întristă mai cu séma pre aceea ce se gădesce la datinele viitoră ale tierei, este puținul locu ce ocupă în societatea nostra, lucrările intelectuale, este indiferentă pentru nobilele ocupării ale spiritului, este apătă intelectuale în care trăim, și prin urmare lipsă de cea ce constituie adeverată viață, adeverată marime, adeverată gloria a națiunilor.

Ei bine, domnilor, aruncându-ne astădi pri-virile asupr'a societăției române, nu ne putem opri de a constată că o suflare de viață a începutu sa mizeze diversele sele straturi, și sa arunce seminție ce nu voră intârdă a germină sub influențe divine, sub patronajul luminatului altetiei sele, și sub încurajarea d-văstră, și a dă flori și fructe, cari să înveselescă anima, să nutrească corpul și spiritul națiunii.

Intr'adeveru, domnilor, dela conferințele Atheneului și alte conferințe analoge, ce se facu la Iasi, și în unele orașe principale ale tările, la care asista partea cea mai înaltă și luminată a societăției, pîna la acele cursuri de adulți, în cari celu din urma cetățenii și meseriașii merge a capetă o radia de lumina și de cultură; dela societatea academică, care intrună în București solemnitatele literare și scientifice din diverse tinuturi române, și în care se audîră studiile dissertationi ale Eliadi-

FOLIÓRA.

Pester'a negra...

nuvela originară

Locuitorii pesterei.

(Urmare.)

indrepandu-și pre cararea ce ducea printre tusule dese ale codrului — cătra pestera.

Eră Saft'a... sa o urmarim!

Saft'a sosi mai pîna lângă pestera — calea a fostu grunțuroasă — mai ne batuta, căci raru calcă pînă omeneșcu calea aceea.

Putea să vîdă flacările a focului ce ardea în mijlocul pesterei — putea să observeze fumul ce riură pre o spertura laterală din moianu grandiosului focu.

Venî pre dinaintea unui stejaru stufosu — vechiu — vră sa pasăseca mai încolo; cîndu eata i-si vede inchisa calea de o umbra — miscătoare — de unu omu barbosu.

Omulu era intrarmatul bine.

O pusca spandură pre spatele cele late, la brâu avea pistole — unu toporuin mână.

Unde mergi? — ce vrei? — întrebă omulu pre spariat'a Safta.

Nu me cunosci?! Eu-su Saft'a!! responsa, revenindu-și la sine Saft'a.

Tu?! replică același omu — bine! pre tine te acceptam! Stanciulu j-mi demandă — ca déca vei veni sa te conducă pîna la pestera! — se fi fostu altul — aru si plătitu greu indrasnăea sea!

Vino lele Safta! —

Saft'a i urmă muta.

Deodata se opri sotiu Saftei și scotîndu unu flueru ascutit prin mijlocirea unei fluerițe de socu se întorce cătra ea dicendu-i:

Pot merge acum'a ca nu i depare!

Atunci unu altu sunetu totu de același soiu — numai mai petrunditoru — se lovî de urechile vorbitoilor — era semnalul de intelegerere a Stan-ciului.

Audi! dise omulu misteriosu cătra Saft'a — acum i bine! — dute!!!

Pester'a zacea precum am disu într'unu sunu de vale intunecosa.

Se o privim mai de aproape. — Cine aru fi vediu o atunci, starea ei buna, valida, aru fi disu ca aici nu natur'a, ci numai nescari mani maieșrose — pînă se producă — asiă ce-va.

Si totusi iubite cetitorile acăsta pestera n'a fostu productu artificial — ci numai simplu naturalu.

Intr'adeveru natur'a-i unu maiestru de minune.

Piscurele treptate a unui munte plesiu — stancele de granit colosale erau asediate în o ordine admirabile de te farmeca. Doi stâlpi de petră muntoșă — cari pareau că sculptați — formau cu coprișul celu portău și care coprișul era obdus cu stufri varie — formau dicu portalul pesceret — ce se tragea sub capulu delului muntoșu.

Pe delaturele esteriore se vedea glote de stanci mai mai menunțile, alipite de acei doi gigantii petrosi.

Atât'a despre esteriorul pesterei. — Interiorul insa era cu multu mai rapitorul la formarea lui natur'a și-a aretat adeverată-i destăritate maieșroasă.

Paretii, acum negri de fumul celu indelungat, — aretau ici colea semne invaderate, ca au fostu obdusi odata cu o atare poleitura licurinda, acum însă portau unu doliu tristu negru pe fat'a loru.

Unde și unde erau în paretii nescari mici și frumosse sepaturi — urne — car serbeau locuito-rii pesterei — de blidare — de laditie pentru vestimentele loru.

loru, Cipariloru, Laurianiloru și alții, până la acele modeste societăți de junii ce căuta să-lărgă cercul cunoștințelor, în intrunirea în care se încercă să dobendă obiceinuța ordinei, a legalităției și a discussiunii colective; dela scările unui Eliade, Alessandri, Bolintinéu, Sionu, Aristi'a, și alții, cari după o lungă tacere paru decisi să intră din nou în arenă literară și să se înscrie cu noi, în intrunirile, conferințele și revista Atheneului, până la modestele încercări ale junilor animați de nobilă ambiciune de a ocupa și ei un loc în sci-entia și literatură, totă aceste simptome domnilor și domnelor, anunță, ca o incubatiune fecundă se face în tierra, și noi în prezentă unor asemenei simptome de educație de instrucție națională, ne vomu obstina să repetăm acelora pesimisti ce se descurage să desesperă de tierra, ne vomu obstina dicu ale repetă cuvintele celebre ale lui Galileo: E pur si muove.

Suntu momente, domnilor, diceamă mai de une-dile impreuna cu comitetul societății pentru învestigarea poporului, candu idei vagi plutescă predeasupră societăției, precum cătă pre suprefața pământului; pre cătu tempulu impinge acelașă cătă pre luciu' apelor său pre siesulu câmpelor, ea nu este decât un abur, fără consistentia, fără coloare și fără formă, să intalnășă atunci o colină său unu munte, colină atrage impregiurul său cătă, aburile se condensa și devine nouă, și pre candu verfului muntelui este espus la tempeste său la isbirile fulgerului, apă care filtrază misteriosu se gramadesce în cavitățile săle profunde, și ese lăză să curată la pările lui că sa devină unu pârâu, pârâul devine la rândul său sorgentea vreunui fluviu imensu, care marindă-se neincedat străbate câmpia său societății, și care se numește Nilul său Danubiu, său o mare instituție.

Atheneul nostru, domnilor și domnelor, are aspirație de a imita acele coline, și să atrage impregiurul său atâtă de multe și varie elemente plătind ce există în societatea noastră, și pre care ventul le impinge, fără direcție, fără consistentia și fără utilitate pentru tierra.

Este tristu de a vedea junimea română asiă de bine indiestrata, acea junime, ce în scările Europei occidentale se distinge în totă ramurile cunoștințelor umane, este tristu de a o vedea întorcându-se în tierra, neproductiva și isbită de sterilitate în locu de a studiu și înțelege trebuințele societății, în mijlocul cărei suntu chiamate să trăiască, cătă junii nu-si întrebuintă inteligenția loru în a declama în contră ei?

Părțile mai ascuțite căci de acestea erau numai în o parte a paretelui din fundu observabile— de ciuere pentru starnarea armelor a caciuleloru și a altor objekte necesari.

Unu focu mare ardea în mijlocul pesterei, pe o radicatura formată din petrii și pamentu cleiosu.

Pre lângă focu în unu cercu siedea looditoru acestui eremtagiu selbatocă, erau la numeru vreo cinci spre-deice.

Deasupră focului, era alternata o caldere mare — ferbean cină, era mamaligă ce elocotindu stropea din umflaturele-i alburie candu și candu o umediă apetosă, care picându pe carbuni roșieci și invapaieti, sfaraiau reslatindu unu fumurelui debilu....

Cei cinci spre-deice locutori anteran — siedea că muti în jurului focului și priveau că absorbi la flacara — erau pe ganduri.

Vasilie! dise unulu mai betranu dintre ei — intrerumpandu tacerea — adresandu-se către unulu mai teneru. — Vasilie! tu esti pretențul lui Stanciu celu mai bun! — spune-ne ce o se nsemnedie adancele-i gandiri de vre-o cate-va dile?!

În strebatulu, insă facandu din capu — unu respunsu negativu — privi mereu în focu suridiendu amaru.

Eara-si — tacere — toti pareau cuprinsi de o amutire neesplacabilă, dar asiă-su unele clipe a vieliei omenesci, omulu le petrecă în nemiscare, în profunda gandire despre venitoru....

Safta gafandu ajunsese la portalulu pesterei — Stanciu o intempina cu o bună seră și o rugă cu graiu ganditoru să-i urmeze.

Mirarea ei era nedescrisă, candu Stanciul în locu de a se opri în fundulu pesterei pe care me

Cine din noi nă vediu tineri alta data eminenți și distinși după o sedere de cătă-văni în liera astfel metamorfoza, încătu să simu autorizați să putem impreuna cu poetul:

Comment en un vil plomb, l'or pur s'est il changé.

Ateneulu, Domnilor, aspiră să atrage în orbită și să fie activitatea sele pe toti junii Romani, a căror instrucție, capacitate și talentu nascande, suntu de natură să face în venitoru dintr'ensu cetățenii utili, și chiar cetățenii mari. Elor crede că trebuie să concentră și să dâmă o bună directiune, acelei ardore juvenile, care-i impinge, abia este după bâncele scărilei, să aruncă, fără conștiința, în vîrgeiul passionelor politice, a-si chețui totă activitatea în vane și pline de sterilitate ocapium, și confuziunandu-se pe sine, să aruncă nouă elemente de confuziune în mijlocul acelor elemente deja destul de numeroase ce există.

Aci junimea se va convinge, prin meditarea și discuție pacinica, că nemicu nu este mai delicat, mai dificile, nemicu, care să ceară o educație mai serișă, unu studiu mai profund, o mai mare perspicacitate, decât pericolosă arta de a guverna, său a derige pe omeni în societate. Acăi, acelașă parte valorosă a națiunei și va completa educația, facandu-o și să vadă, că unu studiu serios de scientia, de istoria, de economia politica, de dreptu de filosofia etc. etc. nu este indestul, și remane sterpu, de nu va dobândi maturitatea și calitatea superioare, care să-lu utilizeze și să-lu transforme în acți de natură să dă satisfacție trebuințelor statului.

Aci se voru prepara junii cu talentu, că să devină lupatori solidi, pentru marea luptă a vieții, pentru eternă luptă între bine și rău, între lumina și întunericu, între virtute și viciu.

Naționala și statulu voru vedea astfelu cu bucuria și speranța în viitoru, jumele arbore crescându cu vigoare, și după nesre legi normali, și nu va asista la durerosulu spectaculu, ce prezintă acei selbacei ai Lusianei, despre care vorbesce Montesquien, ce taie arborele inca june, că să-i manance fructele inca nemature.

Lampă odată aprinsa, Domnilor, va trece, că să-mă servă de admirabila imagine a Poetului latinu, va trece din mâna în mâna și să se transmită de acela care dispara, acelora, care vinu în urmă loru.

„Et quasi cursores vitae lampada tradună”

III
Lucrările Domnilor, prin caru Ateneulu este

amău încercat să o descrie — neinvredincindu pe ceilalți conargali a lui baremu de o privire ajungendu la paretele din fundu săpă pe unu locu și o usiă neobservabilă se deschise.

Era o continuare a pesterei, care serbia de locuții a capitanului.

Asta parte a pesterei inca nu o vedu Saftă.

Ambi intrara în lăsuță usiă misterioasă se închise după ei.

Paretii pesterei acesteia din fundu — erau mai puțini asumiți — aveau unu esterioru mai luciu, erau că și poleiti.

In unu coltul era zidită unu cuptorăsiu de lespedi subțiri — avea unu horu ce conducea sunmulu în afara se termină deasupră în mijlocul tutelorloru dese și varie ale coperisoului.

De aicea se vedea sunmulu esindu, precandu celu din ceealalta pestera ce formă asiă dicindu antrulu — se tragea în susu spre boltă pesterei și isbindu-se de masă-i petrosă, se spărgea, năvalindu apoi în colone mai mici spre portălu pesterei.

Josu insă în unu locu pre-pamentu — erau asternute pei de urși și lupi — frumosu — ce de bună séma era patolu capitanului.

In locu de scaune — se servea de două petrii patru unghiulari — negre — netede...

Nimenui dintre membrii acestei cete nu — era iertat să intră în chilă lui Stanciu — afara de Vasilie — carele precum se vede din vorbele celor din afara — era placută înaintea lui Stanciu — era tractat cu — o blandetă ce aru semenă mai multu — o predilecție — o adenca jubire!

(Va urmă)

mai multu cunoscutu publicului, suntu: Conferințele sele: Aceste conferințe a isbutită în cursa de trei ani a atrage unu publicu adesea numerosu și simpaticu totudeun'a destinație. Pentru a precisă și determină caracterul acelor conferințe, vomu dice, Domnilor, că prin ele nu ne propunem să-tă a respondi o instrucție vastă, cătu a lucra sub o forma atragătoare, pentru a mari curențul ce trebuie în fine să impinge societatea noastră către o viață mai intelligentă, mai demnă, mai virilă și primăjore mai fericita. Pe lângă scopul de a vulgariza unele cunoscințe, noi credem că conferințele sub formă loru desbracata de pedantismu, potu fi unu mijloc de seducție, care să ne facă să luăm o obiceinuță, care, radicându-ne intelligentia, să ne îndrepteze sentimentele către ceea ce este nobilu și frumosu.

Înstrucția, Domnilor, adeca desvoltarea facultăților intelectuale și dobândirea de cunoscințe intinse este unu mare lucru într'unu individu că într'o națiune, dura cunoscere-va și mai mare decât instrucția, acăstă este înobligarea sufletului, înaltarea sentimentelor, înfrumusețarea animei, acăstă este cu alte cuvinte. Educația.

Me întristează, Domnilor, pâna în adençul animei, candu vediu pe lângă o intelligentia cultivată, unu sufletu degradat, sentimente inobile și desgustătoare.

Cunoscem, Domnilor, toti acestu fatalu element de avortare alu tuturoru încercărilelor, ce au de scopu a radică unu popor, și a-lu face să intre în concertul națiunilor civilizate. Recunoscem cu totu acestu redutabilu inemicu ce a petrușu în mijlocul cătăției, să clăine totă credințele, să turbure totă conscientie, să amarasca totă animele.

Educația, Domnilor, și aceea ce vomu numi partea estetică a culturii umane; eata ide'a, că tra care trebuie să ne îndreptăm totă silințele și totă activitatea. Pentru acăstă Domnilor ne vomu îndrepă din parte-ne mai cu séma artei și poesiile, care voru ocupă anul său acestu unu locu mai însemnatu în conferințele noastre decât în anii trecuti.

Ori cari voru să vocaționeze, ce vomu urmă în viață, dice unu ilustru economistu și omu de stat englez, sa caută în totu deun'a să mantineau vie acea simplitate salutarie, ce destăptă în noi a răta și poesi'a. Cu cătu datorile noastre ordinare suntu mai prosaice, cu atât este mai bine a sustină incordarea sufletului nostru, prin frecuentea acelor regiuni superioare de cugetări și sentimente, în care ne radica și ne mantine arta. Fru-mosulu, adăuge marele poet Goethe, este mai mare decât binele, căci elu cuprinde binele și mai adăuge ce-va. Elu este binele înaltat la perfecționele colaterale, cari facu dintr'ensu o opera completă.

Déca Grecia, acelu colțu depămentu, a ocupat și va ocupa unu imensu și în eternu nemuritoru în istoria omenirei, acăstă provine din cauza amorului seu pentru arta.

Arătă candu este cultivată și iubită din anima ieră nu practicată, într'unu modu mecanic, înaltă către ceea-ce ea concepe adeca frumosu și idealu și a-lu și o impinge a idealiză, pe cătu este cu putinția totu ceea ce facem și mai pre susu de totă caracterul și viață.

Aceste motive, Domnilor și Domnelor, a căror valoare și importanța nu va scăpa nimenei, ne-a facut să ne gândim a organiza pre lângă conferințele noastre literari și scientifici, serate, cu scopu de a respondi gustulu celor mai frumosi și mai spiritualiști dintre arte, muzica și poesi'a. Bucăți de muzica clasica se voru executa de artiști competenți, și de Domne din societate, și piese se voru ceta său declamată în anul acestă la Ateneu.

Sperăm, ca acăstă innovație va fi prețuită de DVostre, și de totu publicul intelligent alu Capitalei și ca unu concursu numerosu de bine voritoru nu ne va lipsi.

Din parte-ne Domnilor și Domnelor, ne vom pune totă silințele că să purtăm cu onore și demnitate drapelul, pe care se află inscrise cuvintele: „Instrucție și educație naționale.”

Pres. Grafu Sc. Rosetti.

Varietăți.

** Denumire. Majest. Sea c. r. apostolica prin decreta de 21 Nov. a. c. a denumit din partea ministerului de justitia, pre Dlu Servianu Popoviciu, secretarul la tribunalulu superior din Sabiu.

** In „Unio“ se recerca diuarele din Transilvania a primii urmatorele :

Afacerile cele gramadite me induplaca cele două dile din septembra destinate pentru primiri oficiale a le tiermură la un'a dî pre septembra.

Amu destinatul asiā dara dela 1 a lunei viitoare Decembre pentru primire oficiale un'a dî si adeca Martia de or'a 11—1.

Despre acēst'a se incunoscintieza publiculu pentru orientare.

Clusiu 28 Novembre 1867.

Conte Emanuelu Péchy
Comissaru reg.

** Serbatore rara. Din Oradea-Mare cu datul 24 Nov. n^o se scrie : „Astazi fuse rāmu martori unei solemnități rari in feliul seu. Zelosulu barbatu in mecenate alu tinerimei studiōse m. o. d. Nicolae Zsigra sen. serbă jubileul de 50 de ani a casatoriei fericite cu soci'a sea dn'a An'a Cosperd'a, primindu bine cuventare dela preotulu localu. Pre cătu de rara e solenitatea, si mai rari suntu virtutile acestoru fii adeverati ai naționei române, si déca nu le voiu vatemă modestia, i-mi voiu permite a insiră pre scurtu unele fapte ce-mi suntu cunoscute. Fundatiunea ce o intemeia cu 20,000 fl. pentru tinerimea rom. orient. din gimnasiulu si academi'a de aici, prospereza si are estemu 10 alumni. Toti amu semititu bucuria candu monarchulu pentru acēst'a l'a destinsu cu crucea de auru pentru merite. La Beiusiu a făcutu asisderea o fundatiune cu 2000 fl. pentru cătu-vatineri din gimnasiulu de acolo cari din interese capeta pâne. Bisericele române or. din Beiusiu si S. Micolosiulu romanescu le indiestrara cu acopereminte cu plevu. In Tinc'a au edificatu biserica, casa parochiala si scola rom. or. si a datu ajutore inseminate la 6 locuitori arsi fără a privi la confesiune si natinalitate. Comunei rom. in Girisiu i-au cumparatu scola, si altele fapte ce nu le potu cunoscere. Vorbescu acf faptele insesi. Adaugem rugaciunile nôstre că Ddieu sa le lungesca viața spre bucuria naționei nôstre ! „Alb.“

** Vice-priestinte in cas'a deputilor se spune ca e in cluburi alesu Gajzago, deput. Gherlei. Albin'a ne spune ca stâng'a cassei candidéza pre Gojdu român. Si déca e o tactica acest'a din partea stangei, ea arata, carea aru fi fostu detori'a partidei deakiane, din carea Gojdu face parte.

** Delegatiunile aude „Hirnök“ ca se voru adună pre 10 Decembre in Vien'a. Delegatiunea ung. va consta din 60 membri. Desbaterile se voru tîne in palatulu cancelariei aulice foste ung.. Desbaterile voru si publice.

** Consuli. Se spune ca Bar. Eder va trece din ennsulatulu dela Bucuresci la Aten'a că tramisu. In loculu densului se dice ca va merge unu unguru. — In Pest'a, cetimur in fine, ca are sa-si asiedie Pruss'i a una consulu, carele sa apere interesele comerciantilor prussiani, cari au afaceri comerciale eu Ungaria.

** Donulu de incoronare carele s'a induratu Majestatea Sea alu lasă in folosulu honvediloru s'a impartislu in forma de rente. Spre ducerea in implinire a acestei gratie imp. reg. s'a formatu unu comitetu deosebitu din urmatoru membru: pres. Colomanu Candó, Ioann Csiley, Fr. Aschermann, Gust. Gombos; toti functiunari inalti in despartimentele diferitelor ministerie din Pest'a; mai departe din fostii honvedi: Carolu Földváry, M. Szatmary, Ed. Czillich, Carolu Hauser, Antonu Gorove si conte L. Vay. Conducerea biroului e incredinta lu Csiley.

** Biserica ortodoxa a crescutu cu intrarea ceremisiloru si ciuvassiloru din partile Casanului (Russia). Asemenea cetimur ca in Lituan'a a trecutu 25,000 suflete, dintre cari cei mai multi rom. catolici, la Biserică ortodoxa resaritena. Cei mai multi dintre acesti'a suntu tierani; suntu insa si nobili intre densii.

** Drumu de feru. Cetimur, ca lini'a de drumu de feru intre Cernauti si Bucuresci aru si sigura. Directorele companiei Lemberg—cernautiane, D. de Offenheim, a incheiatu, dupa cum se serie din Galati, o conventiune cu regimulu romanesco. Conventiunea acēst'a, se crede cu tota siguritatea, ca va fi aprobată si acceptată de corpurele reprezentative ale Romaniei. Lini'a intréga face 619 chilometri si sa se predă succesive in terminu de 6 1/2 ani comercialui. Lucrările se voru incepe in primavera anului venitoru, cu lini'a Suciv'a — Iasi. Concessiunea e data pre 90 ani si statul garantiza concessiunilor, că venitul curat de intreprindere, dela diu'a intrării fia-către parti de linia in comunicatiunea comercialui, 7 1/2 %.

** Unu numeru de un'a sute optu spre-diece persone din orasiele si tergurile Alessandri'a, Zimnicea, Rosii de Vede si Turnu Magurele emitu dorint'a prin jurnalulu Romanulu, a vedé intemeindu-se o societate prin actiuni, — spre a se face cu capitalurile loru si ale correlativeloru loru, Serbi, Bulgari, Greci si Români, o societate dinuna rena, care sa construeze căte-va vapore si slepuri ce voru pluti sub pavilionulu acestoru națiuni. Scopulu spre acēst'a este asigurarea comercialui si a personalor pre Dunare contr'a vreunei estradări din partea vaporelor austriace, cum su aceea de dilele trecute intemplata la Rusciucu cu vasulu Germania. E de prisosu a spune ca noi incuviintiamu in tota anim'a asemene intreprindere, ba inca amu si sustiné din tota puterile noastre. „Tr. Carp.“

** „Atheneul Român“ Pre-miu de architectura Rosetti. La 1/13 Ianuariu viitoru, 1868, spirandu terminulu concursului pentru premiu de architectura, fundat de presedintele Atheneului, dlu Grasu Carolu Rosetti, biurolu societătiei crede de cuvintia a reaminti dloru concurrenti atât epoc'a susu disa a concursului, cătu si Program'a ce tota diuarele au bine voit u a reproduce in lun'a Iuniu trecutu.

Vice presedinte: C. Esarcu. Secretariu: Gr. N. Mano. Bucuresci, 16/28 Nov. 1867.

Programa:

I. Societateni Atheneului punte la concursu projectulu construirei nouei bibliotecii publice.

II. Loculu consacratu acestui edificiu este de 20 stângeni fatiad'a (metri 40 aprōpe) si 29 stângeni adancimea (metri 58 aprōpe), situat in strada Rossetti (l'ostia-vechia).

III. Societatea Atheneului crede utilu a recomandá in studiulu planului pentru biblioteca, dispositiunile ingeniōse adoptate in biblioteca imperiala din Parisu, strad'a Richelieu.

IV. Edificiul va avea numai unu singuru etagiu insa inaltu, si va cuprinde:

1. O sala pentru lectura si pentru siedintele Atheneului; 2) Galerii pentru cărti, avendu aci mai spăma in vedere dispositiunile adoptate in biblioteca imperiala din Parisu. (Rue Richelieu). 3) O camera de cancelaria. 4) Unu vestibulu. 5) Portice servindu a stabili comunicarea intre părțile edificiului. 6) Două odăi pentru ingrijitoru si două magasii rezervate suh edificiu, servindu pentru diversele usagiuri ce potu necessita o asemenea constructiune.

V. Projectul se va compune:

1) De unu planu generalu alu edificiului cu imprejmuirea sea planta pre o scara de : 0,005 m. 2) De planulu magasiiloru si alu temelioru constructiunei. 3) De planulu etagiului de susu. 4) De planulu acoperisului si alu siarpantei. Totu acestea pre o scara de 0m, 01. 5) De o faciada asupra asupra utiliei si de o fatiada laterală pre o scara de 0m, 01. 6) De de'aluri ale constructiunei, dispositiuni, motive de decoruri, etc. etc., pre o scara de 0m, 05. 7) De două sectiuni transversale, pre o scara de 0, 01. 8) De unu divisu descriptivu, detailandu projectulu in tota părțile sale precum si modulu constructiunei, si de unu devisu estimativu, redactat cu ingrijire si cu tota pretensiunea putină in stabilirea pretiurilor. *

VI. Artistii voru putea de voru voi, sa adau-

*) DD. concurenți din strainatate se voru adresă la redactiunea „Revistei Atheneului“, strad'a Pensionatului, nr. 10, pentru a avea tota incunoscintiarile dorite relative la stabilirea pretiurilor necesarie pentru devisulu estimativu.

ge in detaliuri si o vedere perspectiva a edificiului pentru a precisă mai bine opera loro.

VII. Projectele admise la concursu se voru supune cercetării unei comisii, numite de Atheneu si prosediuta de fundatoru, carea le va cerceta si le va classifică.

VIII. Unu premiu de 2000 franci va fi acordat projectului Nr. 1.

Unu alu doilea premiu de 500 franci va fi acordat projectului Nr. 2.

IX. Autorulu projectului premiatu va avea preferint'a pentru esecutiunea edificiului.

X. Dupa judecarea comisii, totu projectele voru remanea espuse in tempu de două septembri intr'unu localu destinat pentru acēst'a.

XI. Durata concursului este fixata dela epoca publicării acestei programe pâna la 1/13 Ianuariu 1868.

XII. Projectele concurrentilor voru fi tramește sub coperta sigilata la Regactiunea „Revistei Atheneului“, strad'a Pensionatului, Nr. 10, celu mai târziu pâna la 1/13 Ianuariu la amedi. Ele voru fi insotite de unu pliku asemenea sigilat, cuprindindu numele autorului si adres'a sea, si purtandu că subsciere o epigrafa si unu semnu ore-care ce va fi reprobusu pre tota piesele projectului. La primire aceste pieze voru fi numerotate, timbrate cu timbrul societătiei si se va dă o dovăda de primire depuitoriului.

XIII. Afara de projectele premiate totu celelalte voru fi inapoiate autoriloru in urm'a prezenterii dovediei de primire, liberata de secretariulu societătiei.

XIV. Planul situatiunei, precum si program'a, voru fi tramește franco la toti acei'a ce le voru cere dela Redactiunea „Revistei Atheneului.“

Observatiuni:

1. Architectii se voru menține in marginile sumei de 60,000 franci, in care va intra orice suma efectata lucrărilor neprevăzute. Fundatorulu are pregatite 200,000 oc'a varu stins de Sirn'a, pretiul a 4 galbeni mii, si 500,000 de caramida de fabrica noua, pretiuita a 3 galbeni mii. 2) Edificiul va fi zidit in caramida, admitandu petr'a si cementulu in părțile cari voru cere neaperotu intrebuintarea loru.

V.-Presedinte: C. Esarcu. Secretariu: Gr. N. Mano.

Cancelaria advocatiala.

Sbscrisulu are onore a incunoscintia on. publicu, cumea si-a inceputu activitatea sea de advacatu in Brasovu strad'a Scheiloru nr. 140 si se roga a fi onoratu cu incredere, promitiendu din parte-si cea mai prompta acurata si diliginta ingrijire a afacerilor concredinti.

Iosifu Puscariu
Adv. prov.

Nr. 156—1867.

Nr. 37—1

Sabiu 14 Novembre, 1867.
Nicolau lui Nicolau Samfiru polecritu Fărceanu carele de trei ani au parasit pre soci'a sea ligiu-ita Mari'a lui Ioann Tinculu amendoi din Sabiu, fără a se sci de fatia loculu petrecerei lui, se îndatoréza prin acēst'a că in terminu de siése luni dela datulu de fatia sa se prezenteze inaintea forului ma-trimonal subscrisu, pentru ca la din contra cererea muierei lui asupra lui data si fără de elu se va de-judecă si otâri după prescrisele suslatate.

Forulu matrim. gr. res. ala Protopopiatului Sabiu I.

Nr. 35—1 EDICTU.

Paraschiv'a Ioann Oancea din Tarlungeni, carea de patru ani a parasit cu necredintia pre legiu-italu seu barbatu Ioann George Bestea totu din Tarlungeni, fără s se sci loculu petrecerei ei; este prin acēst'a citata, că in terminu de siése luni dela datulu present, sa se infatisdie inaintea subscri-sului scaunu protopopescu, pentru ca la din contra si fără de dens'a se va decide in intielesulu SS. canone, divortiulu cerutu de barbatulu ei.

Brasovu, 2 Novembre 1867.
Scaunulu prot. gr. or. I-iu al Brasovului Iosifu Baracu Protopopu.